

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 2017 r.

**w sprawie wprowadzenia programu wczesnego wykrywania występowania zakażeń
wirusem klasycznego pomoru świń na lata 2018 - 2020**

Na podstawie art. 57 ust. 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2017 r. poz. 1855) zarządza się, co następuje:

§ 1. Wprowadza się program wczesnego wykrywania występowania zakażeń wirusem klasycznego pomoru świń na lata 2018 - 2020, który jest określony w załączniku do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1906).

**Program wczesnego wykrywania występowania zakażeń wirusem klasycznego pomoru
świń na lata 2018 - 2020**

**1. Identyfikacja programu wczesnego wykrywania występowania zakażeń wirusem
klasycznego pomoru świń na lata 2018- 2020**

Państwo członkowskie: Rzeczpospolita Polska

Choroba: klasyczny pomór świń (Classical swine fever - CSF, Hog cholera)

Okres realizacji: 1 stycznia 2018 r. – 31 grudnia 2020 r.

2. Dane historyczne dotyczące rozwoju epidemiologicznego klasycznego pomoru świń

Klasyczny pomór świń (Classical swine fever - CSF, Hog cholera), zwany dalej „CSF”, nie występuje na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej od 1994 r.

Przed 1994 r. zanotowano w Polsce na przestrzeni 20 lat następujące przypadki CSF:

- 1) w latach 1973 - 1977 - od kilku do maksymalnie dwudziestu ognisk choroby miesięcznie;
- 2) w 1978 r. – 1 ognisko (marzec);
- 3) w 1989 r. - 1 ognisko (grudzień);
- 4) w 1992 r. - 2 ogniska w kwietniu i 7 ognisk w październiku;
- 5) w 1993 r. - 3 ogniska w grudniu.

W 1994 r. odnotowano 8 ognisk CSF na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na obszarach obecnego województwa lubuskiego, wielkopolskiego, podlaskiego i lubelskiego. Ostatni przypadek choroby został wykryty we wrześniu 1994 r.

W maju 2016 r. Światowa Organizacja Zdrowia Zwierząt (OIE) uznała Rzeczpospolitą Polską za kraj oficjalnie wolny od tej choroby.

W celu potwierdzenia niewystępowania CSF na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej są prowadzone badania kontrolne w kierunku tej choroby w populacji świń oraz dzików na podstawie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 grudnia 2004 r. w sprawie określenia jednostek chorobowych, sposobu prowadzenia kontroli oraz zakresu badań kontrolnych zakażeń zwierząt (Dz. U.poz. 2813, z późn. zm.).

W ramach badań kontrolnych nie stwierdzono występowania CSF na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Opis programu wczesnego wykrywania występowania zakażeń wirusem klasycznego pomoru świń na lata 2018 - 2020

Program wczesnego wykrywania występowania zakażeń wirusem klasycznego pomoru świń na lata 2018-2020, zwany dalej „programem”, przewiduje badania kontrolne, których podstawowym celem jest wczesne wykrycie CSF w populacji świń lub dzików na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Wczesne wykrycie CSF pozwoli natomiast na podjęcie szybkich działań mających na celu zwalczenie tej choroby i niedopuszczenie do jej rozprzestrzenienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i na inne państwa Unii Europejskiej.

Powodem wdrożenia programu jest niekorzystny rozwój sytuacji epizootycznej związanej z CSF w państwach graniczących od wschodu z Rzeczpospolitą Polską, a tym samym z Unią Europejską.

Program będzie realizowany w latach 2018 – 2020.

Zgodnie z art. 41 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2017 r. poz. 1855), CSF należy do chorób zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowi zwalczania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Zgodnie z art. 57 ust. 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej program jest wprowadzany w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw rolnictwa, po jego zatwierdzeniu przez Komisję Europejską.

Szacowane ogólne koszty realizacji programu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w 2018 r. wyniosą 755 806,53 zł (177 857,64 euro), w 2019 r. wyniosą 755 806,53 zł (177 857,64 euro), a w 2020 r. wyniosą 755 806,53 zł (177 857,64 euro). Są to zarazem koszty kwalifikowalne, o które Rzeczypospolita Polska będzie występowała do Komisji Europejskiej z wnioskiem o współfinansowanie ze środków Unii Europejskiej w każdym roku realizacji programu. Wszystkie szacunkowe koszty programu zostaną dostosowane do wielkości wydatków przewidzianych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w ustawach budżetowych na lata 2018 - 2020, w ramach limitu wydatków budżetowej części 83 – rezerwy celowe oraz w części 85 – budżety wojewodów.

Szacunkowe koszty realizacji programu w latach 2018 - 2020, wyrażone w złotych zostały przeliczone na euro według prognozowanego kursu euro zawartego w wytycznych Ministra Finansów dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw – aktualizacja październik 2017 r.

Finansowanie programu odbywa się ze środków budżetowych określonych w części 83 – rezerwy celowe, działu 758 – różne rozliczenia, rozdziału 75818 – rezerwy ogólne i celowe poz. 12, przeznaczonej na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt, w tym finansowania programów zwalczania tych chorób, badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt, produktach pochodzenia zwierzęcego i paszach, finansowanie zadań zleconych przez Komisję Europejską oraz na dofinansowanie kosztów realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej, a także w części 85 – budżety wojewodów działu 010 – rolnictwo i łowiectwo, rozdziału 01022 – zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt i produktach pochodzenia zwierzęcego ustaw budżetowych na lata 2018 - 2020.

3.1. Cel programu

Podstawowym celem programu jest wczesne wykrycie CSF w populacji świń lub dzików na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Program obejmuje działania nakierowane na wykrywanie wirusa CSF, tj. badania laboratoryjne w kierunku tej choroby przeprowadzane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach tzw. monitoringu biernego.

Monitoring bierny w rozumieniu niniejszego programu polega na pobieraniu próbek do badań laboratoryjnych w kierunku wykrycia CSF od wszystkich padłych dzików zgodnie z § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 grudnia 2004 r. w sprawie określenia jednostek chorobowych, sposobu prowadzenia kontroli oraz zakresu badań kontrolnych zakażeń zwierząt, odstrzelonych chorych dzików oraz świń padłych lub żywych – w przypadku podejrzenia ewentualnego wystąpienia CSF u tych zwierząt, na zasadach określonych w tym programie.

3.2. Realizacja programu

3.2.1. Podział terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na obszary według kryterium zagrożenia wystąpieniem wirusa CSF

Z uwagi na niejasną sytuację epizootyczną w odniesieniu do CSF w państwach trzecich graniczących od wschodu z Rzeczpospolitą Polską, na terytorium Rzeczypospolitej Polski wyznacza się 2 strefy w zależności od ryzyka wystąpienia CSF:

- 1) strefa pierwsza (o zwiększonym ryzyku wystąpienia CSF) obejmująca województwa graniczące od wschodu z państwami trzecimi, na terytorium których sytuacja dotycząca CSF nie jest do końca poznana tj. województwo lubelskie, mazowieckie, podkarpackie, podlaskie oraz warmińsko – mazurskie;
- 2) strefa druga (o niskim ryzyku wystąpienia CSF) obejmująca pozostałe województwa Rzeczypospolitej Polskiej.

3.2.2. Kontrola stanu zdrowia świń i pobieranie próbek na obszarach wyznaczonych zgodnie z ust. 3.2.1

W przypadku zgłoszenia podejrzenia wystąpienia CSF do powiatowego lekarza weterynarii, zgodnie z art. 42 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, niezależnie od strefy, o której mowa w ust. 3.2.1, powiatowy lekarz weterynarii pobiera próbki do badań laboratoryjnych w kierunku wykrycia CSF od świń:

- 1) padłych, u których nie można wykluczyć CSF,
- 2) wykazujących nietypowe objawy kliniczne, na podstawie których nie można wykluczyć CSF lub objawy wskazujące na zakażenie wirusem CSF, w tym w szczególności:
 - a) gorączkę ze zwiększoną zachorowalnością i śmiertelnością świń w stadzie lub
 - b) gorączkę i objawy zespołu krwotocznego lub
 - c) gorączkę i objawy neurologiczne.

Przed pobraniem próbek do badań laboratoryjnych w kierunku wykrycia CSF powiatowy lekarz weterynarii przeprowadza kontrole stanu zdrowia świń w stadzie, w tym badanie kliniczne świń, i pobiera próbki do badań laboratoryjnych w kierunku wykrycia CSF od świń mających objawy chorobowe i gorączkę lub od świń padłych. W trakcie wystąpienia CSF w stadzie świń zachorowalność zwierząt wynosi do 100% (choroba wysoce zaraźliwa), natomiast śmiertelność w zależności od zjadliwości wirusa wynosi 80-100% pogłowia w stadzie przy wysokiej zjadliwości wirusa oraz do 30-40% pogłowia w stadzie przy małej zjadliwości wirusa. Największa śmiertelność występuje wśród prosiąt oraz warchlaków.

Szczegółowe zasady dotyczące uznania stada za podejrzanego o wystąpienie CSF, przeprowadzania badania klinicznego zwierząt oraz pobierania próbek do badań laboratoryjnych w kierunku wykrycia CSF w tym stadzie w celu potwierdzenia lub wykluczenia choroby zostały określone w rozdziale III oraz IV lit. A załącznika do decyzji Komisji nr 2002/106/WE z dnia 1 lutego 2002 r. zatwierdzającej Podręcznik diagnostyczny ustanawiający procedury diagnostyczne, metody pobierania próbek oraz kryteria oceny wyników badań laboratoryjnych w celu potwierdzenia klasycznego pomoru świń (Dz. Urz. WE L 39 z 9.02.2002, str. 71 - Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 35, str. 139).

Na obszarze strefy pierwszej, o której mowa w ust. 3.2.1, powiatowy lekarz weterynarii pobiera próbki do badań laboratoryjnych w kierunku wykrycia CSF od każdego dzika:

- 1) padłego, w tym zabitego w wypadku komunikacyjnym oraz którego zwłoki uległy autolizie;
- 2) chorego odstrzelonego.

Na obszarze strefy drugiej, o której mowa w ust. 3.2.1, powiatowy lekarz weterynarii pobiera próbki do badań laboratoryjnych w kierunku wykrycia CSF od każdego padłego dzika, za wyjątkiem dzika zabitego w wypadku komunikacyjnym i którego zwłoki uległy autolizie.

Próbki do badań pobiera się na obszarach wszystkich powiatów. Tam, gdzie to możliwe, pobieranie i badanie próbek w kierunku wykrycia CSF powinno być powiązane z pobieraniem i badaniem próbek w kierunku wykrycia ASF.

Ponadto, niezależnie od niniejszego programu, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej badaniu w kierunku wykrycia CSF podlegają świnie żywe oraz dziki odstrzelone na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 grudnia 2004 r. w sprawie określenia jednostek chorobowych, sposobu prowadzenia kontroli oraz zakresu badań kontrolnych zakażeń zwierząt. Badania te nie są współfinansowane ze środków Unii Europejskiej.

3.2.3. Rodzaj próbek pobieranych do badań laboratoryjnych w kierunku wykrycia CSF, przesyłanie próbek do badań laboratoryjnych w kierunku wykrycia CSF oraz wykonywanie badań laboratoryjnych

Rodzaje pobieranych próbek do badań laboratoryjnych w kierunku wykrycia CSF, przesyłanie próbek do laboratorium oraz wykonywanie badań diagnostycznych w kierunku CSF w ramach programu jest określone w rozdziale V, VI i VII załącznika do decyzji Komisji nr 2002/106/WE z dnia 1 lutego 2002 r. zatwierdzającej Podręcznik diagnostyczny ustanawiający procedury diagnostyczne, metody pobierania próbek oraz kryteria oceny wyników badań laboratoryjnych w celu potwierdzenia klasycznego pomoru świń.

Od żywych świń oraz odstrzelonych chorych dzików do badań laboratoryjnych w kierunku wykrycia CSF pobiera się próbki krwi. Od padłych świń i dzików do badań laboratoryjnych w kierunku CSF pobiera się próbki tkanek z migdałków, węzłów chłonnych lub śledziony. W przypadku dzików, których zwłoki uległy autolizie, do badań laboratoryjnych pobiera się kość długą lub mostek.

Próbki pobrane od świń lub dzików bada się metodą PCR, a gdy wynik badania laboratoryjnego w kierunku wykrycia CSF, przeprowadzonego metodą PCR jest dodatni przeprowadza się również badanie metodą ELISA.

Wszystkie badania laboratoryjne w kierunku wykrycia CSF przeprowadzane w ramach programu są wykonywane w laboratoriach wyznaczonych przez Głównego Lekarza Weterynarii, zgodnie z art. 25 ust. 3 i 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1077, z późn. zm.).

4. Środki przewidziane programem

4.1. Podsumowanie środków przewidzianych programem

Działania podejmowane w związku z realizacją programu

Lata 2018 - 2020

kontrola, nadzór

badania

4.2. Władza centralna odpowiedzialna za nadzór i koordynację realizowanego programu

Zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej Inspekcja wykonuje swoje zadania m.in. poprzez wykonywanie badań kontrolnych zakażeń zwierząt.

Zgodnie z art. 57 ust. 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, Główny Lekarz Weterynarii nadzoruje realizację programu . W przypadku programu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej, informuje Komisję Europejską o postępach w jego realizacji zgodnie z przepisami dotyczącymi zwalczania chorób zakaźnych zwierząt obowiązującymi w Unii Europejskiej.

4.3. Opis i określenie obszarów geograficznych i administracyjnych, na których program będzie realizowany

Program wprowadza się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Program jest realizowany na obszarze 16 województw obejmujących 314 powiatów oraz 66 miast na prawach powiatów.

Mapa 1. Podział administracyjny Rzeczypospolitej Polskiej

Program wprowadza podział terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na strefę pierwszą oraz drugą, w zależności od ryzyka wystąpienia CSF w tej strefie, zgodnie z poniższą mapą.

Mapa 2. Podział terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na strefy w zależności od ryzyka wystąpienia CSF

4.4. Opis środków przewidzianych w programie

4.4.1. Powiadomienie o podejrzeniu wystąpienia CSF

Zgodnie z art. 42 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, w przypadku podejrzenia wystąpienia choroby zakaźnej zwierząt, posiadacz zwierząt jest obowiązany do niezwłocznego zgłoszenia podejrzenia wystąpienia CSF. Obowiązek ten realizują również osoby mające kontakt ze zwierzętami, w szczególności przy wykonywaniu obowiązków służbowych lub zawodowych, z tym że lekarz weterynarii wezwany do zwierzęcia, w przypadku podejrzenia wystąpienia choroby zakaźnej zwierząt podlegającej obowiązkowi zwalczania, informuje posiadacza zwierzęcia o obowiązkach określonych w art. 42 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt i nadzoruje ich wykonanie do czasu przybycia powiatowego lekarza weterynarii lub osoby przez niego upoważnionej. Zgłoszenia należy dokonać do powiatowego lekarza weterynarii bezpośrednio albo za pośrednictwem najbliższego podmiotu świadczącego usługi z zakresu medycyny weterynaryjnej lub właściwego miejscowo organu samorządu terytorialnego (wójta, burmistrza, prezydenta miasta).

Dodatkowo, posiadacz świni informuje urzędowego lekarza weterynarii o każdym przypadku padnięcia świni w gospodarstwie na obszarze zagrożenia, obszarze objętym ograniczeniami lub obszarze ochronnym, zgodnie z § 18 ust. 2 rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń.

4.4.2. Zwierzęta i populacja zwierząt objęte programem

Wg danych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na dzień 31 grudnia 2016 r. zarejestrowanych było w Polsce 233 865 siedzib stad świń, w których utrzymywano 14 728 380 świń.

Szczegółowe informacje dotyczące liczby siedzib stad świń w województwach z uwzględnieniem wielkości gospodarstw przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Liczba stad oraz pogłowie świń, z podziałem uwzględniającym wielkość gospodarstw (źródło: Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, stan na dzień 31 grudnia 2016 r.)

Województwo	Liczba świń						Liczba siedzib stad					
	1-10	11-25	26-100	101-500	501-1000	pow. 1000	1-10	11-25	26-100	101-500	501-1000	pow. 1000
dolnośląskie	11 240	18 120	29 755	25 741	13 823	124 412	2 623	1 104	653	129	20	33
kujawsko-pomorskie	37 187	90 125	311 618	415 049	164 670	482 843	8 017	5 320	6 253	2 059	237	166
lubelskie	84 357	92 354	117 694	165 475	104 068	279 660	20 937	5 768	2 622	735	156	128
lubuskie	5 649	9 572	19 225	21 822	12 708	212 790	1 256	571	411	112	17	46
łódzkie	51 792	107 311	211 958	315 297	207 841	528 464	11 111	6 432	4 570	1 395	297	225
małopolskie	30 085	44 591	63 702	44 052	17 603	28 856	7 021	2 737	1 453	230	27	10
mazowieckie	74 717	118 767	198 420	302 332	191 420	1 239 776	16 587	7 281	4 259	1 340	273	346
opolskie	11 851	29 185	108 745	170 120	52 003	132 949	2 545	1 719	2 119	857	77	51
podkarpackie	34 870	41 678	55 389	42 407	10 545	63 314	8 534	2 581	1 253	206	16	22
podlaskie	20 292	22 375	37 479	82 573	76 871	172 950	4 846	1 401	769	350	107	79
pomorskie	17 263	40 285	107 086	127 715	52 060	337 294	3 599	2 417	2 221	648	78	90

śląskie	12 743	27 896	61 385	69 790	13 270	122 183	2 685	1 667	1 295	343	21	22
świętokrzyskie	27 019	42 627	66 585	63 476	33 592	151 008	6 314	2 644	1 468	316	50	50
warmińsko-mazurskie	9 574	17 746	67 664	153 217	110 826	385 190	2 161	1 067	1 333	709	159	145
wielkopolskie	69 293	192 233	749 132	1 067 161	519 683	1 553 547	14 275	11 165	14 705	5 247	746	527
zachodniopomorskie	7 240	12 982	23 224	22 909	21 453	579 492	1 664	783	508	102	29	113
SUMA	505 172	907 847	2 229 061	3 089 136	1 602 436	6 394 728	114 175	54 657	45 892	14 778	2 310	2 053

Zgodnie z danymi Polskiego Związku Łowieckiego w roku łowieckim 2015/2016 liczba dzików na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wynosiła około 229 000 sztuk. Liczbę dzików w poszczególnych województwach przedstawia tabela 2.

Tabela 2. Liczba dzików w poszczególnych województwach (źródło: Polski Związek Łowiecki, stan marzec 2016 r.)

Województwo	Pogłowie dzików
dolnośląskie	20448
kujawsko-pomorskie	11931
lubelskie	12694
lubuskie	16110
łódzkie	7970
małopolskie	4889
mazowieckie	17808
opolskie	8878
podkarpackie	8670
podlaskie	6677
pomorskie	17942
śląskie	8734
świętokrzyskie	5391
warmińsko-mazurskie	21590
wielkopolskie	25075
zachodniopomorskie	33962
W sumie	228769

4.4.3. Identyfikacja i rejestracja zwierząt oraz gospodarstw

Podstawa prawna identyfikacji i rejestracji zwierząt oraz gospodarstw:

- 1) ustawa z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. z 2017 r. poz. 546);
- 2) ustawa z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2015 r. poz. 807, z późn. zm.);
- 3) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 listopada 2007 r. w sprawie sposobu oznakowania bydła, owiec i kóz oraz świń, określenia wzorów znaków identyfikacyjnych oraz wymagań i warunków technicznych koleczyków dla zwierząt gospodarskich (Dz. U. poz. 1635, z późn. zm.).

Numerem identyfikacyjnym świni jest numer siedziby stada, w której zwierzę się urodziło, albo innej siedziby stada, w której zwierzę przebywało powyżej 30 dni. W dokumentacji dotyczącej świń

(np. w świadectwie zdrowia) stosuje się numer ostatniej siedziby stada, w której świnia przebywała powyżej 30 dni i została w tej siedzibie stada oznakowana.

W przypadku świń urodzonych w danej siedzibie stada, istnieje obowiązek oznakowania tych zwierząt w terminie 30 dni od dnia ich urodzenia, przez założenie na lewą małżowinę uszną kolczyka zawierającego numer siedziby stada urodzenia. Fakt oznakowania tych zwierząt należy zgłosić w terminie 7 dni od dnia oznakowania kierownikowi biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

W przypadku gdy świnia została przemieszczona do innej siedziby stada niż siedziba stada urodzenia i przebywa w tej siedzibie dłużej niż 30 dni, istnieje obowiązek dodatkowego oznakowania świni tatuażem zawierającym numerem tej siedziby stada. Oznakowanie tatuażem musi być wykonane nie później niż przed opuszczeniem przez to zwierzę siedziby stada. Fakt dodatkowego oznakowania należy zgłosić kierownikowi biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w terminie 7 dni od dnia oznakowania.

Zgodnie z art. 17 ust. 4 ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, koszty związane z oznakowaniem świń ponosi ich posiadacz.

Dodatkowo, świnie będące pod oceną wartości użytkowej i hodowlanej zwierząt, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich, są oznakowane w sposób umożliwiających ich identyfikację. Sposób oznakowania i identyfikacji do celów hodowlanych, w tym świń, określa związek hodowców lub inny podmiot upoważniony przez Ministra właściwego ds. rolnictwa do prowadzenia oceny wartości użytkowej. Świnie do celów hodowlanych znakuje się trwale i indywidualnie używając kolczyków, identyfikatorów elektronicznych i znaków identyfikacyjnych lub stosując tatuaż.

4.4.4. Kwalifikacja zwierząt i stad

Została opisana w ust. 3.2.

4.4.5. Zasady przemieszczania zwierząt

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń (Dz. U. poz. 711, z późn. zm.) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej istnieje obowiązek zaopatrywania świń przemieszczanych w obrocie krajowym w świadectwo zdrowia wystawione przez urzędowego lekarza weterynarii na podstawie badania klinicznego świń przeprowadzonego nie wcześniej niż 24 godziny przed przemieszczeniem tych świń.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 5 lit. b ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, nadzór nad przemieszczaniem zwierząt sprawuje powiatowy lekarz weterynarii.

4.4.6. Zastosowane badania i plany pobierania próbek do badań laboratoryjnych

Opisano w ust. 3.2.2 i 3.2.3

4.4.7. Zastosowanie szczepionki i plany szczepień

Nie dotyczy.

4.4.8. Informacje i ocena dotycząca środków bezpieczeństwa biologicznego (zarządzanie i infrastruktura)

Wymagania weterynaryjne, w tym wymagania bioasekuracji, dla gospodarstw utrzymujących zwierzęta umieszczane na rynku określa rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków weterynaryjnych, jakie muszą spełniać gospodarstwa w przypadku, gdy zwierzęta lub środki spożywcze pochodzenia zwierzęcego pochodzące z tych gospodarstw są wprowadzane na rynek (Dz. U. poz.1643).

Ponadto, na obszarach objętych restrykcjami w związku z występowaniem ASF obowiązują środki bioasekuracji określone w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 kwietnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia „Programu bioasekuracji mającego na celu zapobieganie szerzeniu się afrykańskiego pomoru świń” na lata 2015-2018” (Dz. U. poz. 517, z późn. zm).

4.4.9. Środki podejmowane w przypadku uzyskania dodatniego wyniku badania laboratoryjnego w kierunku CSF

W przypadku uzyskania dodatniego wyniku badania laboratoryjnego w kierunku CSF powiatowy lekarz weterynarii podejmuje działania określone w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie zwalczania klasycznego pomoru świń (Dz. U. z 2007 r. poz. 17).

4.4.10. System odszkodowań dla posiadaczy świń poddanych ubojowi lub zabitych

Odszkodowania wypłaca się zgodnie z art. 49 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

4.4.11. Kontrola wdrażania programu i sprawozdawczość

Na podstawie art. 57 ust. 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, Główny Lekarz Weterynarii nadzoruje realizację programu.

W przypadku programu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej, Główny Lekarz Weterynarii informuje Komisję Europejską o postępach w jego realizacji, zgodnie z art. 14 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 652/2014 z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiającego przepisy w zakresie zarządzania wydatkami odnoszącymi się do łańcucha żywnościowego, zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt oraz dotyczącymi zdrowia roślin i materiału przeznaczonego do reprodukcji roślin, zmieniającego dyrektywy Rady 98/56/WE, 2000/29/WE i 2008/90/WE, rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 178/2002, (WE) nr 882/2004 i (WE) nr 396/2005, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE i rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 oraz uchylającego decyzje Rady 66/399/EWG, 76/894/EWG i 2009/470/WE (Dz. Urz. UE L 189 z 27.06.2014, str. 1, z późn. zm.).

5. Korzyści wynikające z realizacji programu

Przeprowadzenie działań objętych programem przyczyni się do wczesnego wykrycia CSF w populacji świń lub dzików na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Odpowiednio wczesne wykrycie zakażenia wirusem CSF pozwoli na podjęcie adekwatnych działań zapobiegających jego rozprzestrzenianiu się na terytorium kraju i pozostałych państw Unii Europejskiej, a tym samym ograniczenie strat ekonomicznych z tego tytułu.

6. Dane dotyczące rozwoju epidemiologicznego CSF w ciągu ostatnich pięciu lat

6.1. Rozwój CSF

Ostatnie ognisko/przypadek CSF na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej stwierdzono w 1994 r.

6.1.1. Dane dotyczące zwierząt

Nie dotyczy.

6.2. Dane rozwarstwione dotyczące badań w ramach nadzoru i badań laboratoryjnych

Rok: 2012

Region	Gatunek zwierząt	Rodzaj badania	Opis badania	Liczba zbadanych próbek	Liczba próbek z dodatnim wynikiem
Rzeczpospolita Polska	świnie	badanie serologiczne	ELISA	10 157	0
	dziki odstrzelone	badanie serologiczne	ELISA	12 185	0
	dziki padłe	badanie wirusologiczne	PCR	106	0
Razem				22 448	0

Rok: 2013

Region	Gatunek zwierząt	Rodzaj badania	Opis badania	Liczba zbadanych próbek	Liczba próbek z dodatnim wynikiem
Rzeczpospolita Polska	świnie	badanie serologiczne	ELISA	10 155	0
	dziki odstrzelone	badanie serologiczne	ELISA	13 770	0
	dziki padłe	badanie wirusologiczne	PCR	148	0
Razem				24 073	0

Rok: 2014

Region	Gatunek zwierząt	Rodzaj badania	Opis badania	Liczba zbadanych próbek	Liczba próbek z dodatnim wynikiem
Rzeczpospolita Polska	świnie	badanie serologiczne	ELISA	9 388	0
	dziki odstrzelone	badanie serologiczne	ELISA	14180	0
	dziki padłe	badanie wirusologiczne	PCR	1190	0
Razem				24 758	0

Rok: 2015

Region	Gatunek zwierząt	Rodzaj badania	Opis badania	Liczba zbadanych próbek	Liczba próbek z dodatnim wynikiem badania laboratoryjnego
Rzeczpospolita Polska	świnie	badanie serologiczne	ELISA	8 409	0
	dziki odstrzelone	badanie serologiczne	ELISA	14 814	0
	dziki padłe	badanie wirusologiczne	PCR	2 052	0
Razem				25 275	0

Rok: 2016

Region	Gatunek zwierząt	Rodzaj badania	Opis badania	Liczba zbadanych próbek	Liczba próbek z dodatnim wynikiem badania laboratoryjnego
Rzeczpospolita Polska	świnie	badanie serologiczne	ELISA	9 149	0
	dziki odstrzelone	badanie serologiczne	ELISA	17 207	0
	dziki padłe	badanie wirusologiczne	PCR	2 190	0
Razem				28 546	0

6.3. Dane dotyczące zakażenia

W latach 2012 - 2016 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie stwierdzono ognisk CSF u świń oraz przypadków CSF u dzików.

6.4. Dane dotyczące statusu pod koniec każdego roku

Nie dotyczy.

6.5. Dane dotyczące programów szczepień lub leczenia

Nie dotyczy.

6.6. Dane dotyczące dzikiej zwierzyny

6.6.1. Oszacowanie liczebności populacji zwierząt wolno żyjących

Dane w ust. 4.4.2.

6.6.2. Nadzór nad chorobami i inne w odniesieniu do zwierząt wolno żyjących

Nie dotyczy.

6.6.3. Dane dotyczące szczepień lub leczenia dzikiej zwierzyny

Nie dotyczy.

7. Założenia programu

7.1. Założenia w zakresie badań laboratoryjnych

Rok: 2018 - 2020 Choroba: CSF

Region	Rodzaj badania	Populacja docelowa	Rodzaj próbki	Planowana liczba zwierząt zbadanych	Liczba planowanych badań laboratoryjnych
dolnośląskie	PCR	świnie domowe – podejrzone	krew/narządy	7	7
	PCR	dziki padłe i odstrzelone	narządy	49	49
kujawsko-pomorskie	PCR	świnie domowe – podejrzone	krew/narządy	206	206
	PCR	dziki padłe i odstrzelone	narządy	46	46
lubelskie	PCR	świnie domowe – podejrzone	krew/narządy	125	125
	PCR	dziki padłe i odstrzelone	narządy	533	533

lubuskie	PCR	świnie domowe – podejrzone	krew/narządy	21	21
	PCR	dziki padłe i odstrzelone	narządy	49	49
łódzkie	PCR	świnie domowe – podejrzone	krew/narządy	126	126
	PCR	dziki padłe i odstrzelone	narządy	43	43
małopolskie	PCR	świnie domowe – podejrzone	krew/narządy	76	76
	PCR	dziki padłe i odstrzelone	narządy	36	36
mazowieckie	PCR	świnie domowe – podejrzone	krew/narządy	323	323
	PCR	dziki padłe i odstrzelone	narządy	723	723
opolskie	PCR	świnie domowe – podejrzone	krew/narządy	35	35
	PCR	dziki padłe i odstrzelone	narządy	27	27
podkarpackie	PCR	świnie domowe – podejrzone	krew/narządy	40	40
	PCR	dziki padłe i odstrzelone	narządy	209	209
podlaskie	PCR	świnie domowe – podejrzone	krew/narządy	60	60
	PCR	dziki padłe i odstrzelone	narządy	275	275
pomorskie	PCR	świnie domowe – podejrzone	krew/narządy	76	76

	PCR	dziki padłe i odstrzelone	narządy	105	105
śląskie	PCR	świnie domowe – podejrzone	krew/narządy	31	31
	PCR	dziki padłe i odstrzelone	narządy	88	88
świętokrzyskie	PCR	świnie domowe – podejrzone	krew/narządy	14	14
	PCR	dziki padłe i odstrzelone	narządy	8	8
warmińsko-mazurskie	PCR	świnie domowe – podejrzone	krew/narządy	112	112
	PCR	dziki padłe i odstrzelone	narządy	337	337
wielkopolskie	PCR	świnie domowe – podejrzone	krew/narządy	98	98
	PCR	dziki padłe i odstrzelone	narządy	71	71
zachodniopomorskie	PCR	świnie domowe – podejrzone	krew/narządy	31	31
	PCR	dziki padłe i odstrzelone	narządy	110	110
RAZEM PCR - świnie					1381
RAZEM PCR - dziki					2709

7.1.1. Założenia w zakresie badań diagnostycznych

Zostały opisane w ust. 3.2.

7.1.2. Założenia w zakresie badania stad i zwierząt

Zostały opisane w ust. 3.2.2 i 3.2.3

7.2. Założenia w zakresie kwalifikacji stad i zwierząt

Nie dotyczy.

7.3. Założenia w zakresie szczepień lub leczenia

7.3.1. Założenia w zakresie szczepień lub leczenia

Nie dotyczy.

7.3.2. Założenia w zakresie szczepień lub leczenia dzikiej zwierzyny

Nie dotyczy.

8. Szczegółowa analiza kosztów realizacji programu

8.1. Koszty realizacji programu w 2018 r.

Przeznaczenie kosztów	Wyszczególnienie	Ilość jednostek	Koszt jednostkowy w zł	Kwota całkowita w zł	Koszt jednostkowy w euro	Kwota całkowita w euro	Wniosek o dofinansowanie z funduszy unijnych (tak/nie)
1. Badania							
1.1. Koszt pobierania próbek	świnie podejrzane żywe lub padłe	1381 świń	17,81	24 595,61	4,19	5 786,39	tak
	dziki padłe + chore odstrzelone	2709 dzików	18,48	50 062,32	4,35	11 784,15	tak
1.2. Koszt badań laboratoryjnych	test PCR	4090 badań	166,54	681 148,60	39,19	160 287,10	tak
RAZEM				755 806,53		177 857,64	
w tym koszty kwalifikowane:				755 806,53		177 857,64	

Analiza obejmuje szacunki kosztów ponoszonych w ramach programu. Wszystkie wartości są podane bez VAT. Koszt programu obliczono według kursu euro 4,25 zł, zgodnie z wytycznymi Ministra Finansów dotyczącymi stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw- aktualizacja październik 2017 r.

Są to szacunkowe koszty realizacji programu, które zostaną dostosowywane do wielkości wydatków przewidzianych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w ustawie budżetowej na rok 2018, w ramach limitu wydatków budżetowej części 83 – rezerwy celowe oraz w części 85 – budżety wojewodów.

Finansowanie programu odbywać się będzie ze środków budżetowych określonych w części 83 – rezerwy celowe, działu 758 – różne rozliczenia, rozdziału 75818 – rezerwy ogólne i celowe poz. 12, przeznaczonej na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt, w tym finansowanie programów zwalczania

tych chorób, badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt, produktach pochodzenia zwierzęcego i paszach, finansowanie zadań zleconych przez Komisję Europejską oraz dofinansowanie kosztów realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej, a także w części 85 – budżety wojewodów działu 010 – rolnictwo i łowiectwo, rozdziału 01022 – zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt i produktach pochodzenia zwierzęcego w ustawie budżetowej na rok 2018.

8.2. Koszty realizacji programu w 2019 r.

Przeznaczenie kosztów	Wyszczególnienie	Ilość jednostek	Koszt jednostkowy w zł	Kwota całkowita w zł	Koszt jednostkowy w euro	Kwota całkowita w euro	Wniosek o dofinansowanie z funduszy unijnych (tak/nie)
1. Badania							
1.1. Koszt pobierania próbek	świnie podejrzane żywe lub padłe	1381 świń	17,81	24 595,61	4,19	5 786,39	tak
	dziki padłe + chore odstrzelone	2709 dzików	18,48	50 062,32	4,35	11 784,15	tak
1.2. Koszt badań laboratoryjnych	test PCR	4090 badań	166,54	681 148,60	39,19	160 287,10	tak
RAZEM				755 806,53		177 857,64	
w tym koszty kwalifikowane:				755 806,53		177 857,64	

Analiza obejmuje szacunki kosztów ponoszonych w ramach programu. Wszystkie wartości są podane bez VAT. Koszt programu obliczono według kursu euro 4,25 zł, zgodnie z wytycznymi Ministra Finansów dotyczącymi stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw – aktualizacja październik 2017 r.

Są to szacunkowe koszty realizacji programu, które zostaną dostosowywane do wielkości wydatków przewidzianych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w ustawie budżetowej na rok 2019, w ramach limitu wydatków budżetowej części 83 – rezerwy celowe oraz w części 85 – budżety wojewodów.

Finansowanie programu odbywać się będzie ze środków budżetowych określonych w części 83 – rezerwy celowe, działu 758 – różne rozliczenia, rozdziału 75818 – rezerwy ogólne i celowe poz. 12, przeznaczonej na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt, w tym finansowanie programów zwalczania tych chorób, badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt, produktach pochodzenia zwierzęcego i paszach, finansowanie zadań zleconych przez Komisję Europejską oraz dofinansowanie kosztów realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej, a także w części 85 – budżety wojewodów działu 010 – rolnictwo i łowiectwo, rozdziału 01022 – zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt i produktach pochodzenia zwierzęcego w ustawie budżetowej na rok 2019

8.3. Koszty realizacji programu w 2020 r.

Przeznaczenie kosztów	Wyszczególnienie	Ilość jednostek	Koszt jednostkowy w zł	Kwota całkowita w zł	Koszt jednostkowy w euro	Kwota całkowita w euro	Wniosek o dofinansowanie z funduszy unijnych (tak/nie)
1. Badania							
1.1. Koszt pobierania próbek	świnie podejrzane żywe lub padłe	1381 świń	17,81	24 595,61	4,19	5 786,39	tak
	dziki padłe + chore odstrzelone	2709 dzików	18,48	50 062,32	4,35	11 784,15	tak
1.2. Koszt badań laboratoryjnych	test PCR	4090 badań	166,54	681 148,60	39,19	160 287,10	tak
RAZEM				755 806,53		177 857,64	
w tym koszty kwalifikowane:				755 806,53		177 857,64	

Analiza obejmuje szacunki kosztów ponoszonych w ramach programu. Wszystkie wartości są podane bez VAT. Koszt programu obliczono według kursu euro 4,25 zł, zgodnie z wytycznymi Ministra Finansów dotyczącymi stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw – aktualizacja październik 2017 r.

Są to szacunkowe koszty realizacji programu, które zostaną dostosowywane do wielkości wydatków przewidzianych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w ustawie budżetowej na rok 2020, w ramach limitu wydatków budżetowej części 83 – rezerwy celowe oraz w części 85 – budżety wojewodów.

Finansowanie programu odbywać się będzie ze środków budżetowych określonych w części 83 – rezerwy celowe, działu 758 – różne rozliczenia, rozdziału 75818 – rezerwy ogólne i celowe poz. 12, przeznaczonej na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt, w tym finansowanie programów zwalczania tych chorób, badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt, produktach pochodzenia zwierzęcego i paszach, finansowanie zadań zleconych przez Komisję Europejską oraz dofinansowanie kosztów realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej, a także w części 85 – budżety wojewodów działu 010 – rolnictwo i łowiectwo, rozdziału 01022 – zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt i produktach pochodzenia zwierzęcego w ustawie budżetowej na rok 2020

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wprowadzenia programu wieloletniego wczesnego wykrywania występowania zakażeń wirusem klasycznego pomoru świń (CSF) na lata 2018-2020 stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 57 ust. 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2017 r., poz. 1855).

Projekt rozporządzenia wdraża program wieloletniego wczesnego wykrywania występowania zakażeń wirusem klasycznego pomoru świń (CSF) na lata 2018-2020, zwany dalej „programem”. Działania objęte programem realizuje się w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2020 r.

Program został opracowany zgodnie z art. 57 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

Podstawowym celem realizacji programu w latach 2018-2020 jest wczesne wykrycie CSF w populacji świń i dzików na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Stosownie do art. 57 ust. 6 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt program został uzgodniony pod względem finansowym z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych oraz pod względem merytorycznym z ministrem właściwym do spraw rolnictwa. Program został przesłany przez Głównego Lekarza Weterynarii do Komisji Europejskiej w dniu 31 maja 2017 r.

Program współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej na zasadach określonych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 652/2014 z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiającym przepisy w zakresie zarządzania wydatkami odnoszącymi się do łańcucha żywnościowego, zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt oraz dotyczącymi zdrowia roślin i materiału przeznaczanego do reprodukcji roślin, zmieniającym dyrektywy Rady 98/56/WE, 2000/29/WE i 2008/90/WE, rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 178/2002, (WE) nr 882/2004 i (WE) nr 396/2005, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE i rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 oraz uchylającym decyzje Rady 66/399/EWG, 76/894/EWG i 2009/470/WE (Dz. Urz. UE L 189 z 27.6.2014, str. 1) zwanego dalej „rozporządzeniem nr 652/2014”.

Komisja zgodnie z art. 13 ust. 2 rozporządzenia nr 652/2014 przekazuje państwom członkowskim co roku do dnia 30 listopada wykaz programów krajowych, które zostały zatwierdzone pod względem technicznym i zaproponowane do współfinansowania. Natomiast, w odniesieniu do przyznanych wkładów finansowych Unii, zgodnie z art. 13 ust 3 Komisja

zatwierdza roczne programy krajowe i powiązane środki finansowe do dnia 31 stycznia każdego roku w formie decyzji o udzieleniu dotacji w odniesieniu do środków wdrożonych i kosztów poniesionych od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku. Analogiczne rozwiązanie dotyczy programów wieloletnich (art. 13 ust. 4).

Stosownie do art. 57 ust. 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt minister właściwy do spraw rolnictwa wprowadza program po jego zatwierdzeniu pod względem technicznym i zaproponowaniu do współfinansowania przez Komisję Europejską - zgodnie z art. 13 ust. 2 rozporządzenia nr 652/2014 w drodze rozporządzenia, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, mając na względzie ochronę zdrowia publicznego, poprawę sytuacji epizootycznej państwa oraz obowiązujące w tym zakresie przepisy Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 13 ust. 2 rozporządzenia nr 652/2014, Komisja Europejska przedstawia informację dla państw członkowskich dotyczącą wyników oceny programów zwalczania, kontroli i nadzoru przedłożonych przez państwa członkowskie do wkładu finansowego Unii Europejskiej na 2017 rok i lata następne. Program wieloletni wczesnego wykrywania występowania zakażeń wirusem klasycznego pomoru świń (CSF) na lata 2018-2020 oczekuje na zatwierdzenie pod względem technicznym do współfinansowania.

Klasyczny pomór świń (Classical swine fever – CSF) to groźna, wysoce zakaźna i zaraźliwa choroba wirusowa świń domowych wszystkich ras oraz dzików. Ludzie nie są wrażliwi na zakażenie wirusem CSF, w związku z czym choroba ta nie stwarza zagrożenia dla ich zdrowia i życia. Jednakże, wystąpienie CSF skutkuje przede wszystkim narażeniem danego kraju na ogromne straty finansowe, związane w pierwszej kolejności z całkowitym zablokowaniem możliwości eksportu świń lub wieprzowiny do krajów trzecich, jak również z brakiem możliwości handlu zwierzętami oraz produktami pochodzenia zwierzęcego wewnątrz Unii Europejskiej.

Ponadto, wystąpienie CSF niesie ze sobą konieczność wypłaty odszkodowań za zwierzęta zabite z nakazu organów Inspekcji Weterynaryjnej oraz poniesienia innych kosztów związanych ze zwalczaniem choroby. Strategia walki z chorobą polega na zlikwidowaniu wirusa w jak najkrótszym możliwym czasie. Obejmuje ona m. in. zabicie zwierząt w ognisku choroby i utylizację ich zwłok, kontrolę przemieszczania się zwierząt, ludzi, produktów pochodzenia zwierzęcego oraz sprzętu, oczyszczanie i dezynfekcję skażonych pomieszczeń, sprzętu, prowadzenie dochodzenia epizootycznego, perlustrację mającą na celu określenie zasięgu choroby oraz utworzenie obszarów zapowietrzonych i zagrożonych.

Najczęstszą przyczyną zakażenia świń jest bezpośredni kontakt ze zwierzętami zakażonymi lub skażonymi odpadkami żywnościowymi. W przypadku obszarów o wysokim

zagęszczeniu gospodarstw utrzymujących świnie, rozprzestrzenianie się wirusa między gospodarstwami byłoby stosunkowo łatwe, głównie za pośrednictwem osób odwiedzających dane gospodarstwo lub poprzez skażoną paszę, wodę czy sprzęt wykorzystywany do obsługi zwierząt.

Z uwagi na powyższe uwarunkowania, CSF na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podlega obowiązkowi zgłaszania i zwalczania oraz zakazowi szczepień zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

Wystąpienie tej choroby podlega ponadto obowiązkowi zgłaszania do Komisji Europejskiej oraz innych państw członkowskich Unii Europejskiej, jak również do Światowej Organizacji Zdrowia Zwierząt (OIE).

Ostatni przypadek CSF stwierdzono na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w 1994. Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami, na terytorium kraju prowadzone są coroczne badania kontrolne (monitoringowe) w kierunku CSF u świń i dzików mające na celu potwierdzenie niewystępowania choroby. Badania te są wykonywane na koszt budżetu państwa zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 grudnia 2004 r. w sprawie określenia jednostek chorobowych, sposobu prowadzenia kontroli oraz zakresu badań kontrolnych zakażeń zwierząt (Dz. U. z 2004 r., Nr 282, poz. 2813, z późn. zm.). Badania te obejmują monitoring czynny w populacji świń oraz monitoring bierny w populacji dzików.

Z uwagi na ryzyko zagrożenia CSF zza wschodniej granicy Rzeczypospolitej Polskiej (Rosja, Ukraina, Białoruś), gdzie sytuacja epizootyczna w odniesieniu do tej choroby jest niestabilna i nie do końca poznana, Komisja Europejska zaproponowała włączenie do współfinansowania programów monitoringu CSF w krajach zagrożonych wystąpieniem tej choroby. Do krajów tych zaliczana jest również Rzeczypospolita Polska.

Realizacja programu zapewnia zwiększenie bezpieczeństwa epizootycznego populacji świń i dzików na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Wczesne wykrycie CSF umożliwi podjęcie szybkich działań mających na celu zwalczenie tej choroby i niedopuszczenie do jej rozprzestrzenienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i na inne państwa Unii Europejskiej. Pozwoli to na minimalizację strat wynikających z zamknięcia rynku unijnego i rynków państw trzecich oraz konieczności wykonania przez posiadaczy świń nałożonych nakazów i zakazów.

Program wieloletni wczesnego wykrywania występowania zakażeń wirusem klasycznego pomoru świń (CSF) na lata 2018-2020 obejmuje badania laboratoryjne w kierunku wykrycia CSF w ramach tzw. monitoringu biernego. Badaniu podlegać będą świnie podejrzane o wystąpienie choroby oraz dziki padłe, w tym również w przypadkach określonych w programie dziki z

wypadków komunikacyjnych oraz zwłoki dzików, które uległy autolizie oraz dziki chore odstrzelone.

Realizację programu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nadzoruje Główny Lekarz Weterynarii, natomiast za realizację programu na obszarze powiatu jest odpowiedzialny właściwy powiatowy lekarz weterynarii, a na obszarze województwa właściwy wojewódzki lekarz weterynarii.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych, wobec czego nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia zostanie umieszczony w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Opracowano w Departamencie
Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii:

Akceptował:

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym:

<p>Nazwa projektu</p> <p>Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wprowadzenia programu wczesnego wykrywania występowania zakażeń wirusem klasycznego pomoru świń na lata 2018-2020</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące</p> <p>Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu</p> <p>Ewa Lech Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu</p> <p>Paweł Bryzek tel. 22 623-23-28 pawel.bryzek@minrol.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 26.10.2017 r.</p> <p>Źródło: Upoważnienie ustawowe</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Klasyczny pomór świń (Classical swine fever – CSF) to groźna, wysoce zakaźna i zaraźliwa choroba wirusowa świń domowych wszystkich ras oraz dzików. Ludzie nie są wrażliwi na zakażenie wirusem CSF, w związku z czym choroba ta nie stwarza zagrożenia dla ich zdrowia i życia. Jednakże, wystąpienie CSF skutkuje przede wszystkim narażeniem danego kraju na ogromne straty finansowe, związane w pierwszej kolejności z całkowitym zablokowaniem możliwości eksportu świń lub wieprzowiny do krajów trzecich, jak również z brakiem możliwości handlu zwierzętami oraz produktami pochodzenia zwierzęcego wewnątrz Unii Europejskiej. Ponadto, wystąpienie CSF niesie ze sobą konieczność wypłaty odszkodowań za zwierzęta zabite z nakazu organów Inspekcji Weterynaryjnej oraz poniesienia innych kosztów związanych ze zwalczaniem choroby.

CSF stanowi zagrożenie dla populacji dzików i świń. Wymaga więc stałego poszerzania wiedzy przez Polskę i pozostałe państwa członkowskie Unii na jej temat w celu skutecznego i wczesnego wykrywania pojawiających się zakażenia wirusem CSF oraz efektywnego jej zwalczania.

Projekt rozporządzenia wdraża program wczesnego wykrywania występowania zakażeń wirusem klasycznego pomoru świń na lata 2018-2020, zwany dalej „programem”. Działania objęte programem realizuje się w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2020 r. Podstawowym celem realizacji programu w latach 2018-2020 jest wczesne wykrycie CSF w populacji świń i dzików na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Z uwagi na ryzyko zagrożenia CSF zza wschodniej granicy kraju (Rosja, Ukraina, Białoruś), gdzie sytuacja epizootyczna w odniesieniu do CSF jest niestabilna i nie do końca poznana, Komisja Europejska zaproponowała włączenie do współfinansowania programu monitoringu ww. choroby w krajach zagrożonych wystąpieniem CSF, takich jak Polska czy Litwa.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Program wczesnego wykrywania występowania zakażeń wirusem klasycznego pomoru świń na lata 2018-2020 obejmuje działania nakierowane na wczesne wykrywanie wirusa CSF, tj. badania laboratoryjne w kierunku tej choroby przeprowadzane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach tzw. monitoringu biernego.

Realizacja programu zapewnia zwiększenie bezpieczeństwa epizootycznego populacji świń i dzików na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Wczesne wykrycie CSF pozwoli na podjęcie szybkich działań mających na celu zwalczanie tej choroby i niedopuszczenie do jej rozprzestrzenienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i na inne państwa Unii Europejskiej.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Programy dotyczące zwalczania lub monitorowania CSF, współfinansowane ze środków Unii Europejskiej, są już realizowane w takich krajach jak Bułgaria, Chorwacja, Węgry, Łotwa, Rumunia i Słowacja.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Posiadacze świń	233 865 siedzib stad świń	System Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (stan na dzień 31.12. 2016 r.)	Udostępnienie urzędowym lekarzom weterynarii posiadanych świń w celu pobrania od nich próbek do badań laboratoryjnych
Organy Inspekcji Weterynaryjnej	Główny Lekarz Weterynarii, 16 wojewódzkich lekarzy weterynarii,	Inspekcja Weterynaryjna	Bezpośrednia odpowiedzialność za

	305 powiatowych lekarzy weterynarii		realizację projektu
Lekarze weterynarii wyznaczeni do wykonywania czynności urzędowych	Wartość zmienna uzależniona od decyzji powiatowych lekarzy weterynarii. Łącznie w 2016 r. było wyznaczonych 5 593 lekarzy weterynarii	Inspekcja Weterynaryjna (stan na dzień 31.12.2016 r.)	Pobieranie próbek do badań laboratoryjnych na zasadach określonych w rozporządzeniu i przesłanie ich do laboratorium
Laboratoria wyznaczone	Laboratoria wyznaczone przez Głównego Lekarza Weterynarii zgodnie z art. 25 ust.3 i 5 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej. Obecnie funkcjonuje 16 Zakładów Higieny Weterynaryjnej i 14 ich oddziałów	Inspekcja Weterynaryjna	Przeprowadzenie badań laboratoryjnych wynikających z przepisów rozporządzenia

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia poddany zostanie konsultacjom z następującymi organizacjami społecznymi i zawodowymi: Krajowa Rada Izb Rolniczych, Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych, Krajowy Związek Rolników Kółek i Organizacji Rolniczych, Sekretariat Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, Związek Zawodowy Rolników „Ojczyzna”, NSZZ RI „Solidarność”, Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Solidarność '80, Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”, Związek Zawodowy Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni”, Związek Zawodowy Pracowników Rolnictwa w RP, Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników, Związek Zawodowy Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”, Związek Zawodowy Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „Regiony”, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, Forum Związków Zawodowych, Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych LEWIATAN, Związek Polskie Mięso, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych, Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej, Federacja Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, Krajowa Rada Spółdzielcza, Business Centre Club, Krajowy Związek Rewizyjny Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, Krajowa Izba Lekarsko – Weterynaryjna, Rada Krajowa Sekretariatu Rolnictwa, Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POLSUS”, Krajowy Związek Pracodawców – Producentów Trzody Chlewnej, Stowarzyszenie Producentów Trzody Chlewnej „Podlasie”.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											Łącznie (0-10)	
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Dochody ogółem		0,567	0,567	0,567									1,701
budżet państwa		0,567	0,567	0,567									1,701
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem	- 0,756	-0,756	-0,756										-2,268
budżet państwa	- 0,756	-0,756	-0,756										-2,268
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem	- 0,756	- 0,189	- 0,189	0,567									- 0,567
budżet państwa	- 0,756	- 0,189	- 0,189	0,567									- 0,567
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania

Finansowanie programu odbywa się ze środków budżetowych określonych w części 83 – rezerwy celowe, działu 758 – różne rozliczenia, rozdziału 75818 – rezerwy ogólne i celowe poz. 12, przeznaczonej na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt, w tym finansowania programów zwalczania tych chorób, badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt, produktach pochodzenia zwierzęcego i paszach, finansowanie zadań zleconych przez Komisję Europejską oraz na dofinansowanie kosztów realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej, a także w części 85 – budżety wojewodów działu 010 – rolnictwo i łowiectwo, rozdziału 01022 – zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt i produktach pochodzenia zwierzęcego ustawy budżetowej na lata 2018 - 2020. Wysokość wydatków przeznaczonych na

	<p>realizację programu zostanie dostosowana każdorazowo do wielkości kwot określonych w ustawach budżetowych na poszczególne lata.</p> <p>Program jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej na zasadach określonych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 652/2014 z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiającym przepisy w zakresie zarządzania wydatkami odnoszącymi się do łańcucha żywnościowego, zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt oraz dotyczącymi zdrowia roślin i materiału przeznaczanego do reprodukcji roślin, zmieniającym dyrektywy Rady 98/56/WE, 2000/29/WE i 2008/90/WE, rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 178/2002, (WE) nr 882/2004 i (WE) nr 396/2005, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE i rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 oraz uchylające decyzje Rady 66/399/EWG, 76/894/EWG i 2009/470/WE (Dz. Urz. UE L 189 z 27.6.2014). Stosownie do art. 5 ust 1 w przypadku gdy wkład finansowy Unii przybiera formę dotacji, nie może on przekraczać 50 % kosztów kwalifikowanych. Jednocześnie zgodnie z lit. b ust. 2 art. 1 maksymalna stawka, o której mowa w ust. 1, może zostać zwiększona do 75 % kosztów kwalifikowalnych w odniesieniu do państw członkowskich, których dochód narodowy brutto na mieszkańca w oparciu o najnowsze dane Eurostatu wynosi mniej niż 90 % średniej UE Polska należy do takich krajów i dlatego założono, że kwota dotacji na przedmiotowy program osiągnie poziom 75% kosztów kwalifikowanych.</p> <p>Współfinansowanie ze środków budżetowych UE będzie polegać na częściowej refundacji kosztów pierwotnie poniesionych z budżetu krajowego.</p>
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	<p>Projektowane rozporządzenie będzie miało korzystny wpływ na zapewnienie bezpieczeństwa epizootycznego populacji świń i dzików na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a tym samym na funkcjonowanie gospodarstw i przedsiębiorstw związanych z branżą mięsną, co przyczyni się do utrzymania ich konkurencyjności na rynku unijnym i rynkach państw trzecich.</p> <p>Badania laboratoryjne przeprowadzone w ramach programu pozwolą na wczesne wykrycie wirusa CSF, co umożliwi niezwłoczne zastosowanie środków administracyjnych przewidzianych w przepisach o zwalczaniu tej choroby, w celu likwidacji jej ognisk. Pozwoli to na minimalizację strat wynikających z zamknięcia rynku unijnego i rynków państw trzecich oraz konieczności wykonania przez posiadaczy świń nałożonych nakazów i zakazów.</p> <p>Będzie to miało jednakowe korzyści dla gospodarstw bez względu na fakt, czy posiadacz zwierząt należy do sektora mikro-, małych czy średnich przedsiębiorstw.</p>						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Realizacja programu, po wprowadzeniu go w życie projektowanym rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, nie będzie wymagać zatrudnienia dodatkowych pracowników w powiatowych i wojewódzkich inspektoratach weterynarii oraz w Głównym Inspektoracie Weterynarii. Pobieranie próbek do badań laboratoryjnych będzie wykonywane przez urzędowych lekarzy weterynarii.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☒ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
---	--	---

Omówienie wpływu	<p>Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało bezpośredniego wpływu na sytuację i rozwój regionalny. Wprowadzenie w życie rozporządzenia będzie miało pośrednio pozytywny wpływ na sytuację i rozwój regionów, gdyż poprawi sytuację epizootyczną stad świń w odniesieniu do CSF na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.</p> <p>Celem programu jest ewentualnie wczesne wykrycie CSF w populacji świń i dzików na terytorium Polski.</p> <p>Z uwagi na fakt, iż CSF nie jest zoonozą, projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na zdrowie ludzi.</p> <p>Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało również wpływu na środowisko naturalne.</p>
------------------	--

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Program obejmuje działania nakierowane na wczesne wykrycie CSF w populacji świń i dzików poprzez przeprowadzenie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej badań laboratoryjnych w kierunku wykrycia tej choroby.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Celem programu jest wczesne wykrycie CSF w populacji świń i dzików na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Miernikiem programu będzie liczba przeprowadzonych badań, ze szczególnym zwróceniem uwagi na badania, w których uzyskano wynik pozytywny. Miernik będzie oceniany na bieżąco i ograny Inspekcji Weterynaryjnej w przypadku wyniku dodatniego są zobowiązane do podjęcia działań przewidzianych w przepisach prawa.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Wyjaśnienia do formularza oceny skutków regulacji

0. Metryczka

W niniejszej części należy podać podstawowe informacje na temat oceny skutków regulacji:

- Nazwa projektu:

Proszę podać np. wstępny tytuł projektu wpisany do wykazu prac legislacyjnych.

- Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące:

Proszę wskazać organ odpowiedzialny za przygotowanie projektu, jego koordynację oraz wdrożenie (ministerstwo wiodące). W przypadku, gdy projekt jest przedmiotem prac więcej niż jednego ministerstwa, proszę wskazać również podmioty współpracujące.

- Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu:

Proszę wskazać osobę, która w ministerstwie wiodącym nadzoruje prace jednostki odpowiedzialnej za merytoryczne przygotowanie projektu.

- Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu:

Proszę podać kontakt (telefon, adres e-mail) do osoby, która jest odpowiedzialna za opracowanie projektu (np. kierownika komórki organizacyjnej) i będzie w stanie odpowiedzieć na ewentualne pytania związane z przedstawionymi w ocenie informacjami lub wskaże odpowiednią osobę.

- Data sporządzenia:

Proszę podać datę przygotowania OSR.

- Źródło:

Z rozwijanej listy proszę wybrać źródło, na podstawie którego przygotowywany jest projekt (punkt exposé, data decyzji, nazwa strategii, nr dyrektywy, sygn. orzeczenia TK, nazwa ustawy, inne).

- Nr w wykazie prac:

Proszę podać numer z właściwego wykazu prac legislacyjnych.

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Proszę opisać istotę problemu (np. zawodność rynku, zapotrzebowanie na dobro publiczne, wysokie koszty transakcyjne, bariery w prowadzeniu działalności gospodarczej itp.) i jego praktyczny wymiar (np. zbyt mała ochrona leasingobiorców, niewystarczający komfort i długi czas podróży kolejną, występujące obciążenia administracyjne pobierczego danego przepisu itp.). Istotą problemu nie jest brak określonej regulacji - nowa regulacja może być jednym z instrumentów (sposobem) rozwiązania problemu. Dobrze i zwięźle wypełniona rubryka umożliwi zrozumienie problemu, który ma być rozwiązany oraz skali i przyczyn jego występowania.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę opisać najważniejsze (największe) problemy wymagające rozwiązania.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Proszę zwięźle opisać proponowane rozwiązanie problemu opisanego w pkt 1 oraz oczekiwane rezultaty jego (ich) wdrożenia, sformułowane w możliwie konkretny, mierzalny i określony w czasie sposób - w przypadkach w których jest to możliwe powinien być zgodny z zasadą SMART (prosty, mierzalny, osiągalny, istotny, określony w czasie), np. osiągnięcie do 2020 r. wskaźnika upowszechnienia wychowania przedszkolnego co najmniej 90%.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę opisać najważniejsze rekomendacje i cele.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Proszę wskazać - tam gdzie to możliwe - rozwiązania w minimum 3 krajach i źródła informacji. Proszę wskazać kraje, z których rozwiązania przeanalizowano oraz wyniki tych analiz.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę wskazać informacje odnoszące się do zagadnień najważniejszych.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Proszę wyszczególnić jakie podmioty (zarówno osoby fizyczne, prawne lub jednostki nieposiadające osobowości prawnej) są objęte projektem. Proszę oszacować ich liczbę (wraz z podaniem źródła danych) oraz opisać charakter oddziaływania projektu na daną grupę.

Proszę dostosować liczbę wierszy w tabeli, zgodnie z potrzebami projektu. Puste wiersze proszę usunąć.

Przykładowe grupy: obywatele, MŚP, rolnicy, rodzina, inwestorzy, lekarze, emeryci, osoby niepełnosprawne.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Proszę podać informacje o konsultacjach poprzedzających przygotowanie projektu oraz wskazać, jaki jest planowany zakres konsultacji publicznych i opiniowania projektu, w szczególności uwzględniając:

- wskazanie, czy były (i jak długo) prowadzone konsultacje poprzedzające przygotowanie projektu (tzw. pre-konsultacje publiczne), podmioty, z którymi były prowadzone te konsultacje (w tym ekspertów), w jaki sposób komunikowano się z grupami wskazanymi w pkt 6 (metody konsultacji np. warsztaty, kwestionariusz on-line), krótkie podsumowanie wyników konsultacji,
- terminy planowanych konsultacji publicznych, podmioty, z którymi będzie konsultowany projekt, wskazanie przepisu z którego wynika obowiązek zasięgnięcia opinii.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

W przygotowaniu kalkulacji skutków dla sektora finansów publicznych proszę uwzględnić aktualne wytyczne dotyczące założeń makroekonomicznych, o których mowa w art. 50a ustawy o finansach publicznych.

Jeśli to możliwe proszę wskazać skumulowane koszty/oszczędności. Prognozę proszę przeprowadzić w podziale na proponowane kategorie w horyzoncie 10-letnim, w wartościach stałych (np. ceny stałe dla pierwszego roku prognozy).

W przypadku gdy analiza wpływu obejmuje dłuższy niż 10-letni horyzont (np. zmiany w systemie emerytalnym), możliwe jest dostosowanie kolumn tabeli do horyzontu projektu.

Jeżeli obliczenia zostały wykonane na podstawie opracowania własnego, proszę je przedstawić w formie załącznika oraz wskazać to opracowanie w pkt 13.

W opracowywanej analizie wpływu, co do zasady, należy przyjąć kalkulację w cenach stałych. W przypadku zastosowania cen bieżących, prezentacja skutków finansowych powinna uwzględniać wskaźniki makroekonomiczne podawane w [Wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw](#). Jeżeli nie zastosowano wskaźników makroekonomicznych podanych w [Wytycznych MF](#), proszę dołączyć stosowną informację wyjaśniającą.

Proszę wskazać źródła finansowania planowanych wydatków. Proszę wskazać również wszystkie przyjęte do obliczeń założenia i źródła danych.

Skutki proszę skalkulować dla roku wejścia w życie regulacji (0), a następnie w kolejnych latach jej obowiązywania.

W kolumnie *Łącznie* proszę wpisać skumulowane skutki za okres 10 lat obowiązywania regulacji.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę dokonać analizy wpływu na SFP dla najważniejszych zmian.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Proszę oszacować wpływ na konkurencyjność gospodarki, przedsiębiorczości oraz na sytuację rodziny. Skutki należy przypisać do odpowiedniej grupy w tabeli.

W przypadku gdy regulacja będzie oddziaływać na inne niż wymienione w formularzu podmioty proszę odpowiednio uzupełnić formularz.

Proszę wskazać wartość finansową, z uwzględnieniem m.in. kosztów ponoszonych w związku z wejściem w życie aktu (np. koszt aktualizacji systemów informatycznych, zakupu nowych urządzeń), podatków i opłat lokalnych, itp.

W ujęciu niepieniężnym proszę podać wartości najważniejszych wskaźników, które ulegną zmianie (np. skrócenie czasu wydania pozwolenia na budowę o 100 dni, wzrost wskaźnika upowszechnienia wychowania przedszkolnego o 20 punktów procentowych).

W przypadku gdy nie ma możliwości podania żadnych wartości liczbowych (lub wpływ dotyczy także zmian, których nie można skwantyfikować) proszę odpowiednio opisać analizę wpływu w pozycji: „niemierzalne”.

Skutki proszę skalkulować dla roku wejścia w życie regulacji (0), a następnie w 1, 2, 3, 5 i 10 roku jej obowiązywania.

W kolumnie *Łącznie* proszę wpisać skumulowane skutki za okres 10 lat obowiązywania regulacji.

W przypadku gdy analiza wpływu obejmuje dłuższy niż 10-letni horyzont (np. zmiany w systemie emerytalnym), możliwe jest dostosowanie kolumn tabeli do horyzontu projektu.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę dokonać analizy wpływu dla najważniejszych zmian.

Proszę dostosować ilość wierszy w tabeli, zgodnie z potrzebami projektu. Puste wiersze proszę usunąć.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

Obciążenia regulacyjne należy rozumieć jako wszystkie czynności, które muszą wykonać podmioty (adresaci regulacji)

w związku wykonywaniem projektowanych przepisów.

Przykładem takich obciążeń są m.in. obowiązki informacyjne (OI). OI polega na dostarczaniu lub przechowywaniu przez podmioty zobowiązane danych informacji. Identyfikowanie OI dokonywane jest w oparciu o przepisy ustawy. Dany przepis nakłada OI, jeżeli podmiot realizujący obowiązek musi wykonać szereg czynności administracyjnych. Przepis można uznać za OI w przypadku gdy jego wykonanie będzie związane z wykonaniem jednej lub więcej czynności składowych z listy poniżej:

- 1) przyswajanie wiedzy dotyczącej wykonywania konkretnego obowiązku informacyjnego (w tym bieżące śledzenie zmian w przepisach),
- 2) szkolenie pracowników w zakresie wykonywania OI,
- 3) pozyskiwanie odpowiednich informacji z posiadanych danych,
- 4) przetwarzanie posiadanych danych w celu wykonania OI,
- 5) generowanie nowych danych,
- 6) projektowanie materiałów informacyjnych,
- 7) wypełnianie kwestionariuszy,
- 8) odbywanie spotkań,
- 9) kontrola i sprawdzanie poprawności,
- 10) kopiowanie/sporządzanie dokumentacji,
- 11) przekazywanie wymaganej informacji do adresata,
- 12) archiwizacja informacji.

Proszę:

- w przypadku gdy projekt nie dotyczy zmiany obciążeń regulacyjnych, zaznaczyć pole „nie dotyczy”,
- w przypadku zmian w projekcie wpływających na obciążenia regulacyjne odpowiednio zaznaczyć ich zwiększenie lub zmniejszenie,
- wskazać, czy wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE,
- wskazać, czy dane obciążenia są przystosowane do ich ewentualnej elektronizacji (dotyczy sytuacji kiedy wprowadzane obciążenia wpływają na systemy teleinformatyczne podmiotów publicznych lub na podmioty prywatne – przedsiębiorcy, obywatele).

W komentarzu proszę o związane opisanie zakresu zmian dotyczących obciążeń regulacyjnych.

9. Wpływ na rynek pracy

Proszę opisać, czy i w jaki sposób projektowana regulacja może spowodować zmiany na rynku pracy w odniesieniu do zatrudnienia oraz innych wskaźników (np. czasu poszukiwania pracy, kwalifikacji pracowników).

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę dokonać analizy wpływu dla najważniejszych zmian.

10. Wpływ na pozostałe obszary

Proszę zaznaczyć pola - zakres oddziaływania projektu na obszary niewymienione w pkt 6, 7 i 9. Dla zaznaczonych obszarów proszę dokonać analizy wpływu.

W przypadku analizy wpływu na obszar „informatyzacja” proszę w szczególności rozważyć następujące kwestie:

- Czy projekt spełnia wymagania interoperacyjności (zdolność sieci do efektywnej współpracy w celu zapewnienia wzajemnego dostępu użytkowników do usług świadczonych w tych sieciach)?
- Czy projekt spełnia wymogi neutralności technologicznej, wielojęzyczności, elektronicznej komunikacji, wykorzystania danych z rejestrów publicznych, ochrony danych osobowych?

Jeżeli projekt będzie miał wpływ na inne niż wymienione w pkt 10 obszary proszę zaznaczyć „inne” oraz je wymienić. Proszę również omówić wpływ, jaki będzie miała projektowana regulacja na wymienione obszary.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę dokonać analizy wpływu dla najważniejszych zmian.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Proszę opisać kiedy planuje się rozwiązanie problemu zidentyfikowanego w pkt 1 (wejście przepisów w życie nie zawsze rozwiązuje dany problem a jedynie daje podstawę do wdrożenia instrumentów do jego rozwiązania). Proszę przedstawić harmonogram wdrożenia działań wykonania aktu prawnego (np. gdy rozwiązywanym problemem jest zwiększona zachorowalność, to działaniami będą: ew. zatrudnienie dodatkowych pracowników, zakup majątku - urządzeń, przeprowadzenie szczepień, zakup szczepionek itp.).

Jeżeli akt prawny ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę opisać planowane wykonanie dla najważniejszych zmian.

Jeżeli projektowana regulacja oddziałuje na przedsiębiorców (na prowadzenie działalności gospodarczej), zgodnie z *Uchwałą Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednoczenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych*, terminem wejścia w życie przepisów, po minimum 30-dniowym *vacatio legis*, powinien być 1 stycznia lub 1 czerwca. Jeżeli termin ten nie zostanie zachowany, proszę wskazać powód odstąpienia od wyznaczonych terminów.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Proszę opisać, kiedy i w jaki sposób będzie mierzone osiągnięcie efektu opisanego w pkt 2. Po jakim czasie nastąpi przegląd kosztów i korzyści projektowanych oddziaływań. Proszę również wskazać mierniki, które pozwolą określić, czy oczekiwane efekty zostały uzyskane.

W tym punkcie proszę też podać informację dotyczącą przygotowania oceny funkcjonowania ustawy (OSR ex-post), jeżeli w odniesieniu do projektu ustawy przewiduje się przedstawienie wyników ewaluacji w OSR ex-post.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę opisać sposób przeprowadzania ewaluacji i mierniki dla najważniejszych zmian.

Jeśli specyfika danego projektu uniemożliwia zastosowanie mierników lub też niezasadna jest jego ewaluacja (z uwagi na zakres lub charakter projektu) proszę to opisać.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy, itp.)

Proszę wymienić dodatkowe dokumenty, które stanowią załączniki do projektu i formularza. Załączanie dodatkowych dokumentów jest opcjonalne.